

РЕШЕНИЕ
18 ноябрь 2019 ел

КАРАР
№ 168

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы
Суыксу авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында
Нигезләмәне раслау турында

“Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында”, 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында”, 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлеге Советы,

КАРАР ИТТЕ:

1. Теркәлгән “Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлеге” муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында Нигезләмәне расларга.

2. Түбәндәге Суыксу авыл жирлеге Советының карарларын үз көчен югалткан дип танырга:

2016 елның 18 августындагы 45 номерлы “Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлеге” муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында Нигезләмәне раслау турында”;

2018 елның 13 сентябрэндәге 125 номерлы “Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлеге” муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында Нигезләмәгә үзгәрешләр кертү турында”;

2018 елның 05 декабрэндәге 138 номерлы “Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлеге” муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында Нигезләмәгә үзгәрешләр кертү турында”;

2019 елның 26 мартындагы 146 номерлы “Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлеге” муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында Нигезләмәгә үзгәрешләр кертү турында”.

2. Әлеге карарны авыл жирлеге мәгълүмати стендларында, Биектау муниципаль районының Интернет челтәрендә рәсми сайтында <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/> авыл жирлекләре бүлегендә һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/> урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Кушымта
Расланган
Татарстан Республикасы
Суыксу авыл жирлегене Советы
караы белән
18 ноябрь 2019 ел № 168

“Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлегене”
муниципаль бермәлегендә муниципаль хезмәт турында
НИГЕЗЛӘМӘ

1 статья. Гомуми нигезләмәләр

1. ТР Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында Нигезләмә (алга таба – Нигезләмә) “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында”, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында”, 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, “Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында”, 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Кодексы, “Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлегене” муниципаль бермәлеге Уставы нигезендә эшләп чыгарылган.

2. Әлеге Нигезләмәнең жайга салу предметы булып ТР Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлегендә муниципаль хезмәткә керү, узун һәм туктату белән бәйле мөнәсәбәтләр жайга салу тора.

3. Әлеге Нигезләмә даими нигездә эшләүче депутатларга, жирле үзидарә органының сайланган әгъзаларына, жирле үзидарәнең сайлап куелган вазыйфаи затларына кагылмый.

2 статья. Муниципаль хезмәт

1. Муниципаль хезмәт – хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән башкарылучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә тормышка ашырыла торган гражданның һөнәри эшчәнлегенә.

2. Муниципаль хезмәткәрләр (алга таба – муниципаль хезмәткәр) өчен яллаучы булып, аның исемненән яллаучы вәкаләтләрен тормышка ашырган “Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлегене” муниципаль бермәлеге яллаучы (эш бирүче) булып тора.

3. Яллаучы (эш бирүче) вәкиле булып, ТР Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлегенә башлыгы, юридик зат хокукларына ия булган Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлегенә Башкарма комитеты органы житәкчесе (алга таба – Башкарма комитет органнары) була ала.

3 статья. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары

1. Муниципаль хезмәткәр хокуклары:

1) муниципаль хезмәттә башкарган вазыйфалары буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, хезмәт вазыйфаларын башкару сыйфатын билгеләүче критерийлар һәм хезмәт буенча күтәрү шартлары белән танышуга;

2) хезмәт вазыйфаларын башкару өчен кирәк булган оештыру-техник чараларны тәмин итүгә;

3) хезмәт кануны, муниципаль хезмәт турында канун һәм хезмәт килешүе белән (контракт белән) туры китереп хезмәткә түләүгә һәм башка түләүләргә;

4) эш (хезмәт) вакытының тиешле дәвамлылыгын көйләү белән тәмин итә торган ял, ял көннәре һәм бәйрәм көннәре, шулай ук еллык түләүле ялга;

5) билгеләнгән тәртиптә хезмәттәге вазыйфаларын башкару өчен кирәк булган материалларны һәм мәгълүматны алырга, шулай ук жирле үзидарә органнары эшчәнлеген яхшырту турында тәкъдимнәрен кертүгә;

6) үз инициативасы буенча вакант муниципаль хезмәт вазыйфасына конкурста катнашырга;

7) үзенә шәхси мәгълүматларын сакларга;

8) үзенә шәхси делосының бөтен материаллары белән, һөнәри эшчәнлегенә турында фикерләр һәм башка документлар белән аларны шәхси делосына керткәнчә танышып чыгарга, шулай ук үзенә язмача аңлатмаларын шәхси делосына теркәргә;

9) һөнәри союзлар оештыру хокукын кертәп, социаль-иқтисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләренә, үзенә хокукларын яклау өчен оешырга;

10) хезмәт кануны белән туры китереп шәхси хезмәт бәхәсләрен карап тикшерергә, муниципаль хезмәттә үзенә хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен якларга, аларны бозган очрак булса, судка шикаять бирергә;

11) Россия Федерациясе кануны белән туры китереп пенсия белән тәмин итүгә.

2. Контракт буенча Башкарма комитет җитәкчесе вазыйфасын башкаручы муниципаль хезмәткәрдән кала, муниципаль хезмәткәр, әгәр бу низах мәнфәгатьләре китереп чыгармаса һәм “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль законы белән башка нәрсә каралмаган булса, яллаучының (эш бирүченең) алдан бирелгән язмача белдерү кәгазе белән башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

4 статья. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу

1. Әлеге Карарда мәнфәгатьләр конфликтны дигәндә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмый калу яки җайга салу буенча чаралар күрүне күздә тоткан вазыйфаны биләүче затның кызыксынганлыгы (туры яки читләтеп) аның тарафыннан вазыйфаи (хезмәт) йөкләмәләрен (хезмәт йөкләмәләрен) тиешенчә, объектив, дәрәҗә итеп башкаруга тәсир итә яки тәсир итәргә мөмкин булган ситуация аңлашыла.

2. Шәхси кызыксынганлык дигәндә әлеге статьяның 1 бүлегендә күрсәтелгән затның һәм аның белән якин туганлык мөнәсәбәтләрендә торган яки түбәндәге сыйфатлары булган затлар тарафыннан (эти-эни, ир-хатын, ир туганнар, кыз туганнар, шулай ук ир яки хатынның ир туганнары, кыз туганнары, эти-ниләре, балалары, балаларның ирләре һәм хатыннары) акча, башка төр милек, шул исәптән милек хокуклары, милек характерындагы хезмәтләр, эшләнгән эш нәтиҗәләре яки

нинди дә булса табышлар (өстенлекләр) алу мөмкинлеге аңлашыла.

3. Мәнфәгатьләр конфликттын булдырмый калу яки жайга салу мәнфәгатьләр каршылыгында як булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай яисә хезмәт урынын үзгәртүдән, хәтта вазыйфай (хезмәт) бурычларын билгеләнгән тәртиптә үтәүдән читләштерүдән һәм (яки) мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килүгә сәбәп булган табыштан баш тартудан баш тартудан баш тартудан баш тартудан гыйбарәт булырга мөмкин.

4. Әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын, кыйммәтле кәгазьләрне, акцияләрне (катнашу өлеше, оешмаларның устав (склад) капиталларында пайлар) биләгән зат үз карамагындагы кыйммәтле кәгазьләрне (катнашу өлешләрне, оешмаларның устав (склад) капиталларында пайларны) Россия Федерациясе гражданы законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш булса яки мәнфәгатьләр каршылыгына китерергә мөмкин.

5. Мәнфәгатьләр каршылыгын, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яки жайга салу чараларын як булып торучы муниципаль хезмәткәрләрне кабул итү муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә жәлеп итә торган хокук бозу булып тора.

6. Муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килүе турында билгеле булган эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле мәнфәгатьләр конфликттын булдырмый калу яки жайга салу буенча чаралар күрергә, хәтта бу муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан читләштергәнчегә кадәр үзенә йөкләнгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштерелергә тиеш.

7. Эшкә алучы вәкиле булган муниципаль хезмәткәрләрне кабул итмәү үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килүе турында билгеле булды, ул хокук бозу булып тора, эшкә алучы вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең эштән азат ителүенә китерә.

5 статья. Муниципаль хезмәткәренә төп бурычлары.

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль конституция законнары, федераль законнар, Россия Федерациясенә башка норматив хокук актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасының законнары һәм башка норматив хокук актлары, муниципаль берәмлек Уставы һәм башка муниципаль хокук актларын үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итергә;

2) хезмәттәге күрсәтмәләр белән туры китереп хезмәттәге вазыйфаларын башкарырга;

3) хезмәт вазыйфаларын башкарган вакытта, расасы, милләте, теле, дингә карашы һәм башка хәлләргә карамастан, кешенең һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен сакларга, шулай ук организацияләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен сакларга;

4) жирле үзидарә органында расланган эчке хезмәт кагыйдәләрен, хезмәттәге күрсәтмәләрне, хезмәт мөгълүматы белән эшләү тәртибен сакларга;

5) хезмәт вазыйфаларын тиешле башкару өчен кирәк булган квалификация

дәрәжәсен сакларга;

6) дәүләт һәм башка федераль законнар белән саклана торган серне тәшкит иткән мәгълүматларны, шулай ук хезмәт вазыйфаларын башкару сәбәпле аңа билгеле булган мәгълүматларны, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм абруена кагылган мәгълүматларны ачып салмаска;

7) дәүләт һәм муниципаль, шул исәптән аңа хезмәт вазыйфаларын башкару өчен бирелгән милекне сакларга;

8) Россия Федерациясе законы белән билгеләнгән тәртиптә үзе һәм үзенә гаилә әгъзалары турында мәгълүматны тапшырырга;

9) яллаучыга (эш бирүчегә) Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыккан кәнне Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу турында яки чит ил дәүләте гражданлыгын алган кәнне чит ил дәүләте гражданлыгын алу турында хәбәр итергә;

10) “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрен сакларга, йөкләмәләрен үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) үзенә яллаучысына (эш бирүчесенә) язмача формада хезмәт вазыйфасын үтәгән вакытта низах мәнфәгатьләре китереп чыгарырга мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында хәбәр итергә, һәм мондый бәхәсне булдырмый калу буенча чаралар күрергә.

2. Муниципаль хезмәткәр аңа бирелгән урынсыз йөкләмәне үтәргә хаклы түгел. Муниципаль хезмәткәр фикере буенча, тиешле житәкчедән аңа бирелгән йөкләмә урынсыз икән, муниципаль хезмәткәр йөкләмәне биргән житәкчесенә язмача формада, әлеге йөкләмәне үтәгән вакытта бозылырга мөмкин булган Россия Федерациясенә законнары һәм башка норматив хокук актлары һәм Татарстан Республикасының законнары һәм башка норматив хокук актлары, муниципаль хокукый актлары кагыйдәнамәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнең урынсыз икәнә дәлиләр тапшырырга тиеш. Язмача формадагы әлеге йөкләмә тапшырган житәкче тарафыннан расланса, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тарта ала. Урынсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне тапшырган житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплылыкка тартылар.

6 статья. Муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр

1. Түбәндәге очракларда гражданин муниципаль хезмәтә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый:

1) законлы көченә кәргән суд карары белән аны хезмәткә яраксыз яки хезмәткә чикле яраклы дип тапканда;

2) муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча хезмәттәге вазифаларын башкару мөмкинлеген юкка чыгарган законлы көченә кәргән суд карары буенча ул җәзага тартылса;

3) муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча хезмәттәге вазыйфаларын башкаруга дәгъва кылган гражданин, мондый мәгълүматлар куллану белән бәйлә булып, дәүләт һәм башка федераль законнар белән саклана торган серне тәшкит иткән мәгълүматларга керүгә хокукны рәсмиләштерү процедурасын үтәүдән баш тартса;

4) муниципаль хезмәткә керү өчен комачаулаган яки аны үтәүгә һәм медицина

оешмасы тарафыннан нәтижә белән расланган авыруы булса. Диспансеризация узу тәртибе, мондый авыруларның исемлеге һәм медицина оешмасы тарафыннан ясалган нәтижә формасы Россия Федерациясе Хөкүмәтеннән вәкил булган башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасын башкару бу хезмәттәге шәхескә турыдан-туры буйсыну яки контрольле булу белән бәйлә булса, муниципаль берәмлек башлыгы белән якин туган яки туганлык мөнәсәбәتلәре (әти-әнисе, ирле-хатынлы, балалары, абый-апалары, эне-сеңелләре, шулай ук ир- хатынның балалары, абый-апалары, эне-сеңелләре һәм балаларының ирхатыннары) булса, яки муниципаль хезмәт вазыйфасын башкару турыдан-туры берсенен икенчесенә буйсыну яки контрольле булуы белән бәйлә булган муниципаль хезмәткәр белән якин туган яки туганлык мөнәсәбәتلәре булса;

б) Россия Федерациясе гражданлыгы бетсә, Россия Федерациясе халыкара килешү катнашучысы – чит дәүләт гражданлыгы бетә, чит дәүләт гражданлыгын яки торырга рөхсәт алса, шуңа күрә чит ил гражданын районның муниципаль хезмәтендә булса, аның тарафыннан Россия Федерациясе гражданы буларак Россия Федерациясе халыкара килешүе катнашучысы булмаган чит ил территориясендә яшәү өчен хокукны раслаучы чит ил гражданлыгы алу яисә туры өчен рөхсәт яки башка документ алса, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

7) Районның муниципаль хезмәткәре Россия Федерациясе халыкара килешү катнашучысы – чит дәүләт гражданы белән туры китереп чит ил гражданы районның муниципаль хезмәтендә булырга хокуклы булган очрактан тыш чит дәүләт (чит дәүләтләр) гражданлыгы булса;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар һәм мәгълүматлар тапшырса;

9) муниципаль хезмәтенә кергәндә “Коррупциягә каршы тору турында”, 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнарда билгеләнгән мәгълүматларны тапшырмаса яки дәрәс булмаган һәм тулы булмаган мәгълүматларны тапшырса;

10) Россия Федерациясе субъектының хәрби хезмәткә алу комиссиясенә күрсәтелгән нәтижәгә шикаять бирү өчен билгеләнгән вакыт узганнан соң 10 ел эчендә хәрби хезмәткә алу комиссиясе нәтижәсе белән туры китереп, моңа законлы нигез булмыйча, аны хәрби хезмәткә алу буенча хәрби хезмәтне узмаган дип танысалар (контракт буенча хәрби хезмәтне узган граждандан кала), әгәр гражданинның шикаяте буенча күрсәтелгән нәтижә һәм (яки) Россия Федерациясе субъектының хәрби хезмәткә алу комиссиясе карарына судка шикаять бирелгән булса, суд карары көченә кергән көннән 10 ел эчендә бу карарны чыгарган вакытта гражданинның хокуклары бозылмаган дип табыла.

11) “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль законының 15.1 статьясы белән күздә тотылган мәгълүматларны тапшырмаса;

2. Гражданин башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына контракт буенча, ә муниципаль хезмәткәр башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын контракт буенча били алмый әгәр дә ул муниципаль район башлыгы белән якин туганлык мөнәсәбәтләрендә яки халәтендә булса (әти-әни, ир-хатын, ир туганнар, кыз

туганнар, шулай ук ир яки хатынның ир туганнары, кыз туганнары, эти-ниләре, балалары, балаларның ирләре һәм хатыннары);

3. Гражданин муниципаль берәмлекнең контроль-хисап палатасы рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль берәмлекнең контроль-хисап палатасы рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасын били алмый, әгәр дә ул билгеле муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы рәисе, муниципаль район башлыгы, башкарма комитет житәкчесе, суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре белән якин туганлык мөнәсәбәтләрендә яки халәтэндә булса (эти-эни, ир-хатын, ир туганнар, кыз туганнар, шулай ук ир яки хатынның ир туганнары, кыз туганнары, эти-ниләре, балалары, балаларның ирләре һәм хатыннары);

4. Гражданин муниципаль хезмәткә муниципаль хезмәтне башкару өчен билгеләнгән соңгы яшь - аңа 65 яшь тулганнан соң алына алмый.

5. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау максатыннан, муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләрен, күрсәтелгән вазыйфаны биләгән вакытта, әлеге жирле үзидарә органының сайлап куелган профсоюз органында тәкъдим итә алмый.

7 статья. Муниципаль хезмәт белән бәйлә тыюлар

1. Муниципаль хезмәт башкару белән бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә тыела:

1) түбәндәге очракларда муниципаль хезмәт вазифасын биләргә:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына яки Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасына сайлану яки билгеләнү, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яки билгеләнү;

в) һөнәри союз органында сайлап куелган түләүле вазыйфага, шул исәптән районның жирле үзидарә органында оешкан сайлап куелган беренчел профсоюз оешмасына сайлану;

2) шәхсән үзе яки ышанып тапшырган затлар аркылы эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шөгылләнәргә, коммерция оешмасы белән идарә итүдә катнашырга яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итәргә (сәяси партияләр белән идарә итү очрагыннан, түләүсез формада һөнәри союз органы идарәсендә, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган беренчел профсоюз оешмасының сайланган органында; съездда (конференциядә) яки башка ижтимагый оешма гомуми жыелышында, торак, торак төзелеше, гараж кооперативы, бакчачылык, яшелчәчелек, дача куллану кооперативы, милек хужалары ширкәтендә катнашу мөмкинлегеннән кала), күрсәтелгән коммерцияле булмаган оешмаларның (сәяси партия һәм һөнәри союз органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган беренчел профсоюз оешмасының сайланган органыннан кала) идарәсендә түләүсез нигездә бердәнбер башкару органы сыйфатында яки аларның идарә итү коллегияль органына эшкә алучы (эш бирүче)

рөхсәте белән, муниципаль норматив хокукый акт нигезендә алынган тәртиптә керү, түләүсез нигездә, муниципаль берәмлек учредителе (акционер, катнашучы) булган муниципаль берәмлек мәнфәгатләрән, муниципаль берәмлек исеменнән оешманың учредителе яки муниципаль милкендә булган акцияләр белән идарә итү (устав капиталында булган катнашу өлешләре) тәртибен ачыклаучы муниципаль хокукый актлар нигезендә, идарә органында һәм оешманың ревизия комиссиясендә тәкъдим итүдән кала; федераль законнар белән билгеләнгән башка очракларда;

3) ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән яки турыдан-туры аның карамагында яки аның контроле астында булган районның жирле үзидарә органында өченче затлар эшләре буенча ышагычлы кеше яки вәкил булырга, әгәр дә башкасы федераль законнар белән каралмаган очракта;

4) хезмәттәге урыны яки хезмәттәге вазыйфаларын башкару сәбәпле физик һәм юридик затлардан бүләкләр (бүләкләр, акчалата бүләкләр, ссудалар, булышлык, күңел ачулар, яллары, транспорт чыгымнары өчен түләүләр һәм башка бүләкләр) алырга. Беркетмәле чаралар, хезмәт командировкалары белән һәм башка рәсми чаралар үткәрү сәбәпле алынган бүләкләр, Россия Федерациясе Гражданнар кодексы билгеләгән очраклардан кала, муниципаль район милке булып санала һәм тиешле муниципаль оешмага акт буенча тапшырыла. Район Башлыгы вазифасын, даими нигездә муниципаль вазифаны башкарган зат аның беркетмәле чаралар, хезмәт командировкалары белән һәм башка рәсми чаралар үткәрү сәбәпле алган тапшырган бүләкләрне Россия Федерациясе норматив хокук актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып ала ала;

5) районның жирле үзидарә органнарының башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары белән, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары белән, коммерцияле булмаган чит ил оешмалары белән үзара килешү буенча тормышка ашырылган командировкалардан кала, физик һәм юридик затларның акчалары хисабына командировкаларга барырга;

б) хезмәт вазыйфаларын башкару белән бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларын, башка муниципаль милекне файдаланырга;

7) федераль законнарда туры китереп, конфиденциаль характердагы мәгълүматларга караган мәгълүматларны, муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкарган вакытта муниципаль хезмәт эшчәнлегенә белән бәйле булмаган үзенә билгеле булган мәгълүматны таратырга һәм шул максатларда кулланырга;

8) бу аның хезмәттәге вазыйфаларына кермәсә, Районның жирле үзидарә органнары һәм аларның житәкчеләренең эшчәнлегенә кагылышлы мәгълүматны халык алдында әйтергә, тикшерергә һәм бәя бирергә, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарырга;

9) муниципаль берәмлек башлыгының язмача рөхсәтеннән башка, күрсәтелгән оешмалар белән үзара бәйләнеш аның хезмәттәге вазифаларына керсә, чит ил дәүләтләре, халыкара оешмалар, шулай ук сәяси партияләр, башка ижтимагый оешмалар һәм дини оешмаларның бүләкләрен, мактаулы һәм махсус (фәнни исеменнән кала) исеменнән кабул итергә;

10) хезмәттәге хәле өстенлекләрән сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук

референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен кулланырга;

11) үзенең хезмәттәге хәлен сәяси партияләр, башка ижтимагый оешмалар һәм дини оешмаларның мәнфәгатьләрендә кулланырга, шулай ук муниципаль хезмәткәр сыйфатында бу оешмаларга карата мөнәсәбәтен халык алдында белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, районның башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, башка ижтимагый оешмалар (һөнәри союзлар, шулай ук ветеран һәм башка ижтимагый үзешчән органнардан кала) һәм дини оешмаларның структураларын оештырырга яки күрсәтелгән структураларның оешуына булышырга;

13) хезмәткә карата дөгъваны жайлау өчен хезмәт вазыйфаларын башкаруны туктатырга;

14) Россия Федерациясе халыкара килешүе һәм Россия Федерациясе законы белән башка нәрсә каралмаган булса, идарә итү органнары, попечительләр һәм күзәтчелек советлары, башка чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмалар составына һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләп килүче аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

15) Россия Федерациясе халыкара килешүе һәм Россия Федерациясе законы белән башка нәрсә каралмаган булса, яллаучы (эш бирүче) вәкилнең язмача рөхсәтеннән башка чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган шәхесләр акчасы хисабына финанслана торган түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә.

2. Контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын башкаручы муниципаль хезмәткәр укуыту, фәнни һәм башка ижади эш белән шөгыйльләүдән кала, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә хокуклы түгел. Өстәвенә укуытучылык, фәнни һәм башка ижади эш өчен түләү, Россия Федерациясе законнарында һәм Россия Федерациясе халыкара килешүе белән башкача каралмаган очракта, чит дәүләт хисабына, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны акчасы хисабына була алмый. Контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын башкаручы Районның муниципаль хезмәткәре Россия Федерациясе халыкара килешүе һәм Россия Федерациясе законы белән башка нәрсә каралмаган булса, идарә итү органнары, попечительләр һәм күзәтчелек советлары, башка чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмалар составына һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләп килүче аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел.

3. Муниципаль хезмәттән чыкканнан соң гражданның конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яки муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкарган вакытта үзенә билгеле булган мәгълүматны таратырга һәм оешма мәнфәгатьләрендә кулланырга хакы юк.

4. Россия Федерациясе норматив хокук актлары белән билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кергән муниципаль хезмәт вазыйфасын башкарган гражданин муниципаль хезмәтеннән чыкканнан соң ике ел эчендә, әгәр гамәлдәге закон белән билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә тәләпләрне саклау һәм ихтыяж бәхәсләрен жайга салу буенча комиссиянең тиешле ризалыгыннан башка әлеге оешманың аерым муниципаль (административ) функцияләре муниципаль хезмәткәрнең хезмәт (эш) вазыйфаларына кермәгән

булса, хезмэт килешүе шартлары нигезендә оешмада вазыйфа башкарырга һәм (яки) бу оешмада Россия Федерациясе норматив хокук актлары белән билгеләнгән очракта граждан-хокук килешүе шартларында эш башкарырга хаклы түгел.

8 статья. Муниципаль хезмэт вазыйфаларына квалификация таләпләр

1. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмэт стажына яки белгечлек, эзерлек юнәлеше, белем һәм осталык буенча эш стажына, шулай ук эшкә алучы (эш бирүче) вәкиленең тиешле карары булган очракта - белгечлек, эзерлек юнәлешенә квалификация таләпләренә туры килү таләп ителә.

2. Муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәге типик квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә:

билгеле юнәлеш эшчәнлегенә буенча вазыйфаларның иң югары, төп һәм әйдәүче төркемнәре өчен югары белем булу;

югары белем яисә урта һөнәри белем булу - билгеле юнәлеш эшчәнлегенә буенча өлкән һәм кече төркем вазыйфалары өчен;

2) муниципаль хезмэт стажына яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына:

муниципаль хезмәтнең иң югары вазыйфалары буенча – муниципаль хезмэт стажы ике елдан да ким булмаган яки белгечлек, юнәлеш буенча дүрт елдан да ким булмаган эш стажы;

муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары буенча - муниципаль хезмэт стажы бер елдан ким булмаган яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан ким булмаган эш стажы.

Әйдәп баручы, өлкән һәм кече төркемнәр муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен эзерлек юнәлеше буенча муниципаль хезмэт стажына яисә белгечлек буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнми.

Муниципаль хезмэт стажын билгеләгәндә әлегә Нигезләмә максатларында, шулай ук дүлэт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмэт вазыйфаларында һәм федераль дүлэт хезмәте вазыйфаларында башка төр вазыйфаларда эш стажы исәпкә алына.

Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре каралган булса, әлегә стажга эзерлек юнәлеше буенча эш стажын исәпләгәндә, граждан (муниципаль хезмәткәр) әлегә белгечлек буенча белем алу һәм (яки) әлегә белгечлек буенча квалификация турында документ алганнан соң әлегә эзерлек юнәлешенә эзерлек чорлары кертелә.

Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралмаган булса, белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажын исәпләгәндә күрсәтелгән стажга эзерлек юнәлеше буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) эш чорлары кертелә, аны башкарган муниципаль хезмэт вазыйфасы буенча хезмэт вазыйфаларын башкару өчен кирәкле белем һәм осталык алынган, әлегә дәрәжәдәге һөнәри белем турында документ алганнан соң, муниципаль хезмэт вазыйфасы буенча хезмэт

вазыйфаларының, ул муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә.

Кызыл белгеч яки магистр дипломнары булган затлар өчен дипломны алган көннән өч ел дәвамында муниципаль хезмэт стажына яки муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен эзерлек юнәлешенә - муниципаль хезмэт стажы ярты елдан да ким булмаган яки белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнә.

3) һөнәри белемнәргә һәм күнекмәләргә:

Россия Федерациясе Конституциясен, “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында”, 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында” Федераль закон), “Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында” Федераль закон, Татарстан Республикасы Конституциясен, “Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында”, 2004 елның 28 июлдәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын, муниципаль хезмэт турында Татарстан Республткасы Кодексын, билгеле муниципаль берәмлекнең уставын, муниципаль хезмәтнең билгеле вазыйфалары буенча вазыйфаи йөкләмәләрне башкаруга кулланыла торган башка норматив хокукый актларны, билгеле муниципаль органда эчке хезмэт тәртибе кагыйдәләрен белү – барлык вазыйфаи төркемнәр өчен;

хезмэт мәгълүматы, делопроизводство нигезләре һәм эшлекле сөйләшү өлкәсендә эш буенча белемнәр һәм күнекмәләр - югары, төп, әйдәп баручы һәм өлкән вазыйфаи төркемнәр өчен.

3. Авыл жирлегә жирле администрациясе Башлыгы вазыйфасына контракт буенча билгеләнә торган кандидатларга өстәмә таләпләр белән идарә итү эшчәнлегә тәҗрибәсе биш елдан да ким булмаска тиеш. Әлегә өлештә идарә итү эшчәнлегә дигәндә оешма житәкчесе, оешма житәкчесе урынбасары, дөүләт органы, муниципаль орган, шулай ук аларның структур бүлекчәләре житәкчеләре вазыйфаларындагы эш аңлашыла. жирле администрация Башлыгы вазыйфасына контракт буенча билгеләнә торган кандидатларга өстәмә таләпләр шулай ук муниципаль берәмлек уставы белән билгеләнергә мөмкин.

9 статья. Муниципаль хезмәткәрләренң класс чиннары

1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләренң һөнәри эзерлек дәрәжәсенә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

2. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлегә муниципаль хезмәткәрләренә түбәндәге класс чиннары бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүче - 1, 2 яки 3 класслы хакыйкый муниципаль киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын башкаручы - 1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфаларын башкаручы - 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмэт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләгән - 1, 2 яки 3 класслы

муниципаль хезмэт референты;

муниципаль хезмэтнең кече вазыйфаларын башкаручы - 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмэт сәркатибе.

3. Муниципаль хезмэт вазыйфаларын югарыда күрсәтелгән төркемнәренә кертү Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Суыксу авыл җирлегендә муниципаль хезмэт вазыйфалары Реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

10 статья. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән азат иткәндә аларны саклау тәртибе

1. Класс чиннары муниципаль хезмэт вазыйфалары төркеме чикләрендә, алдагы класс чинында булу дәвамлылыгын исәпкә алып, эзлекле рәвештә, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә.

2. Класс чины беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

3. Билгеле бер төркем муниципаль хезмэт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнә торган муниципаль хезмәткәрләргә 3 нче класслы класслы класс чиннары бирелә. Квалификациясен, эш стажын, профильле уку дәрәжәсе булуын истә тотып, муниципаль хезмәткәргә 2 нче класс чины биреләргә мөмкин.

Федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннары, дипломатик рангы, хәрби яисә махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъекты класслы чиннары, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядына ия булган граждан муниципаль хезмәткә кергәндә, беренче сыйныф чин муниципаль хезмэт вазыйфалары төркеме чикләрендә биләгән вазыйфасы нигезендә аңа бирелә.

Әгәр муниципаль хезмәтнең класслы чиннары булган муниципаль хезмәткәрдә федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиныннан, дипломатик рангтан, хәрби яисә махсус исемнән, дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиныннан яки муниципаль хезмәтнең квалификация разрядыннан түбән булса, муниципаль хезмәткәргә федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиныннан, дипломатик рангтан, хәрби яисә махсус исемнән ким булмаган класс чиныннан, күрсәтелгән класслы чинлы яки билгеле класслы квалификация разряды булган муниципаль хезмәткәрнекенән дә түбәнрәк булмаган, ләкин муниципаль хезмәтнең аның тарафыннан били торган вазыйфасы муниципаль хезмэт вазыйфалары кысаларында.

Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класслы чин тапшырылганда федераль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класслы чинында, дипломатик рангта, хәрби яисә махсус исемдә, дәүләт граждан хезмәтенең яисә муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылыгы, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында исәпкә алына.

4. Беренче класс чины муниципаль хезмәткәргә сынау уңышлы тәмамланганнан соң бирелә, ә сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләгәннән соң өч айдан да иртәрәк түгел.

5. 2 һәм 3 нче класслы муниципаль хезмэт сәркатибе һәм референтына класс чиналарында булуның минималь вакыты - бер ел, 2 нче һәм 3 нче класслы муниципаль хезмэт киңәшчесе һәм муниципаль киңәшчен - ике ел, 2 һәм 3 нче класслы хакыйкый муниципаль киңәшче – өч ел тәшкил итә.

Сэркатиб, референт, муниципаль хезмэт киңәшчесе, муниципаль киңәшче һәм хакыйкый муниципаль киңәшчесенең 1 класслы чиналарында булу вақыты билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиналарында аларны тиешле төркем муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларына күчәргәндә арттыру мөмкин.

6. Бирелгән класс чинында булу вақыты аны алган көннән үк исәпләнә.

7. Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класс чины, муниципаль хезмәткәрләргә үз хезмәт вазыйфаларын тиешенчә үтәгәндә, алдагы сыйныф чинында муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән срок үткәннән соң һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән һәм ул биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы өчен муниципаль хезмәткәрдә булган класслы чинга тиң яки тагын да югары очракта бирелә.

Чираттагы класс чины дисциплинар жәза алган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук хезмәт тикшерүе үткәрелә торган яки жинаять эше кузгатылган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

8. Муниципаль хезмәттәге аерым хөрмәтләү чаралары буларак муниципаль хезмәткәргә класс чины бирелергә мөмкин:

1) әлеге статьяның 5 бүлегендә билгеләнгән срок тәмамланганчы, муниципаль хезмәтне тиешле класс чинында узу өчен билгеләнгән, ләкин элегрәк бирелгән класс чинында алты айдан да иртәрәк булмаган вақытка кадәр - муниципаль хезмәт вазыйфаларының бу төркеменә туры килә торган чираттагы класслы чиннан да артыграк түгел;

2) бер баскычка муниципаль хезмәт вазыйфасы төркеме чикләрендә - 3 класслы класслы класслы класслы класслы класслы класслы чин булган муниципаль хезмәткәргә, ләкин әлеге статьяның 5 бүлегендә билгеләнгән срок чыкканнан соң да иртәрәк түгел.

9. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның элеккеге төркеме чикләрендә югары вазыйфага билгеләгәндә аңа чираттагы класс чины бирелә ала, әгәр ул әлеге статьяның 5 бүлегендә билгеләнгән элеккеге класс чинында булу срогы узган булса.

Муниципаль хезмәт вазыйфасына муниципаль хезмәткәр билгеләгәндә элек биләгән вазыйфаларның иң югары төркеменә керә торган муниципаль хезмәт вазыйфасына муниципаль хезмәткәр билгеләгәндә муниципаль хезмәт вазыйфаларының бу төркеме өчен әлеге Нигезләмәнең 9 статьясы нигезендә беренче булган класслы чин бирелә, әгәр бу класс чины муниципаль хезмәткәре булган класслы чиннан югары булса. Күрсәтелгән очракта сыйныф чины алдагы класс чинында булу вақытын исәпкә алмыйча, эзлеклелексез бирелә.

10. Төп, әйдәп баручы, өлкән, кече муниципаль хезмәт вазыйфаларын беринди вәкаләтләр сроклары чикләүләреннән башка биләүче муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннары алар квалификация имтиханнарын тапшыргач бирелә.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә караган муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар квалификация имтиханы нәтижәләре буенча бирелә, әгәр дә әлеге хезмәткәрләр тарафыннан квалификация имтиханын бирү турында карар жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан кабул ителгән булса.

Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан

квалификация имтиханын тапшыру өчен билгелэнгән тәртиптә үткәрелә.

11. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннары, муниципаль хезмәткәр хезмәтен үтәүче жирле үзидарә органы житәкчесе тәкъдим буенча, Суыксу авыл жирлеге Башлыгы тарафыннан бирелә.

12. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында күрсәтмәләр кертү тәртибе һәм аңа кушып бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

13. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында карар бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш. Класслы чин бирүдән баш тартуга шикаять закон белән билгелэнгән тәртиптә бирелергә мөмкин.

14. Бирелгән чинны кире алу суд карары буенча булырга мөмкин.

15. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчерү, шулай ук муниципаль хезмәттән азат ителгәндә муниципаль хезмәткәргә бирелгән класслы чин саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класс чины билгелэнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнче саклана.

16. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында мәгълүмат шәхси эшкә һәм муниципаль хезмәткәрнең хезмәт кенәгәсенә кертелә.

11 статья. Квалификацион разрядларны класс чиннарына тиңләштерү тәртибе

1. Әлеге Закон үз көченә кәргән көннән муниципаль хезмәткәрләрнең квалификацион разрядлары, әлеге Закон белән билгелэнгән муниципаль хезмәткәрләрнең класслы чиннары белән түбәндәге тәртиптә тәңгәлләштереләләр:

хакыйкый муниципаль хезмәткәрнең 1,2 яки 3 класслы квалификацион разряды билгеле тәртиптә 1,2 яки 3 класслы хакыйкый муниципаль хезмәткәрнең класс чинына тиңләштерелә;

муниципаль хезмәткәрнең 1,2 яки 3 класслы квалификацион разряды билгеле тәртиптә 1,2 яки 3 класслы муниципаль хезмәткәрнең класс чинына тиңләштерелә;

муниципаль хезмәт киңәшчесенең 1,2 яки 3 класслы квалификацион разряды билгеле тәртиптә 1,2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесенең класс чинына тиңләштерелә;

муниципаль хезмәт референтының 1,2 яки 3 класслы квалификацион разряды билгеле тәртиптә 1,2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт референтының класс чинына тиңләштерелә;

муниципаль хезмәт сәркатибенең 1,2 яки 3 класслы квалификацион разряды билгеле тәртиптә 1,2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт сәркатибенең класс чинына тиңләштерелә.

2. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәт вазыйфаларында эшләү периоды “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында”, 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон үз көченә кәргәннән соң, билгелэнгән тәртиптә чираттагы класс чины бирелү өчен билгеле класс чинында булу срогы санала, ә муниципаль хезмәткә беренче тапкыр кабул ителгән һәм квалификацион разряды булмаган муниципаль хезмәткәргә беренче класс чины бирү өчен муниципаль хезмәт узу дәвамлылыгын ачыклауда исәпкә алына.

3. Югары квалификация өчен вазыйфаи окладка ай саен өстәмә түләүләрне

түләү класслы чинга айлык өстәмә түләүләр билгеләнгәнчегә кадәр саклана.

12 статья. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәрләр бурычлы:

- 1) хезмәт вазыйфаларын намус белән, югары һөнәри дәрәжәдә башкарырга;
- 2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, гадел мөнәсәбәт тәмин итү, нинди дә булса ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата алдан күзаллануга юл куймаска;
- 3) вазыйфаи бурычларны намуслы башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, милек (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйлә гамәлләр кылмаска;
- 4) үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының йогынты ясарга мөмкинлек бирми торган нейтральлекне сакларга;
- 5) гражданнар белән мөрәжәгать иткәндә корректлылык күрсәтү;
- 6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый горөф гадәтләренә һәм традицияләренә хөрмәт күрсәтергә;
- 7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләренәң мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;
- 8) милләтара һәм конфессияара килешүләргә ярдәм итү;
- 9) аның абруена яки муниципаль орган абруена зыян китерә алырлык низаглы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләренә сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

13 статья. Муниципаль хезмәткәрнең керемнәре, чыгымнары, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләре турында мәгълүматлар

1. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва итүче гражданнар, үзләренәң керемнәре, милке һәм милки характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренәң) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, милке һәм милки характердагы йөкләмәләре турында белешмәләренә ел саен яллаучы (эш бирүче) вәкилгә тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренәң керемнәре, милке һәм милки характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, сроклары һәм формасы буенча тапшырыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәр үз чыгымнары, шулай ук үз хатынының (иренәң) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында мәгълүмат бирергә тиеш, алар Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренәң керемнәре, чыгымнары, милекләре һәм милки характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирү өчен билгеләнгән тәртиптә һәм форма буенча.

3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту “Коррупциягә каршы көрәш турында”, 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп торы турында”, 2012 елның 3 декабрдәгә 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актларында, әлеге Нигезләмәдә, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статья нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләр, әгәр федераль законнар дәүләт һәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләргә кертелмәсә, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, милке һәм милки характердагы йөкләмәләре турындагы мәгълүматларны дини яки башка ижтимагый берләшмәләр, башка оешмалар фондларына, шулай ук физик затларга турыдан-туры яисә турыдан-туры булмаган иганә (взнослар) жыю өчен куллану рөхсәт ителми.

6. Башка муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, милке һәм милки характердагы йөкләмәләре турындагы мәгълүматларны Россия Федерациясе законнары белән Россия Федерациясе законнары нигезендә каралмаган максатларда куллануда яисә әлеге белешмәләрне файдалануда гаепле муниципаль хезмәткәр Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

7. Муниципаль хезмәткәрләргә үзләренә керемнәре, чыгымнары, милке һәм милки характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, милке һәм милки характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматларны тапшырмасы, әгәр дә әлеге мәгълүматларны тапшыру мәжбүри булса яисә алдан ук дәрәс булмаган яки тулы булмаган мәгълүматларны бирү хокук бозу булып тора, һәм муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә.

8. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгъвалаучы гражданнар тарафыннан керемнәре, милке һәм милки характердагы йөкләмәләре турында Россия Федерациясе норматив хокукый актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кәргәндә гражданнар тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең дәрәсләген һәм тулылыгын тикшерү, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан “Коррупциягә каршы көрәш турында”, 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары белән билгеләнгән мәнфәгатләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу, аларның бурычларын үтәү Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9. Банк, салым яки башка закон белән саклана торган серне тәшкит итүче белешмәләрне тапшыру турында запрослар, муниципаль хезмәт вазыйфаларын тиешле исемлеккә кертелгән гражданнарга карата оператив-эзләү чараларын үткәрү турында хокук саклау органнарына запрослары, әлеге вазыйфаларны биләүче

муниципаль хезмәткәрләр, мондый гражданның ире (ир белән хатынның) һәм балигъ булмаган балаларының муниципаль хезмәткәрләре муниципаль органнар мәнфәгатләрендә Татарстан Республикасы югары вазыйфай затлары (Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте югары башкарма органнары житәкчеләре) тарафыннан Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган тәртиптә жибәрелә.

10. Контракт буенча башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучы гражданныр һәм әлеге вазыйфаны биләүче зат үзләренең керемнәре, чыгымнары, милке һәм милки характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына үз хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, милекләре һәм милки характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыралар.

11. Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын контракт буенча башкаручы зат тарафыннан тәкъдим ителгән керемнәр, чыгымнар, милек һәм милки характердагы йөкләмәләр турында мәгълүматлар жирле үзидарә органнарының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырыла һәм (яки) массакуләм мәгълүмат чараларына муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә торган тәртиптә бастырып чыгару өчен бирелә.

12. Әлеге статьяның 10 бүлеге нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милки характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләрнең дәрәсләген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы Президенты карары буенча Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

13. Әлеге статьяның 12 бүлеге нигезендә гамәлгә ашырылган тикшерү нәтижәсендә, контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче зат тарафыннан "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон, "Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында", 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы федераль закон, "Аерым категория затларның аерым категорияләренә Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертәмнәр) ачуны һәм ия булуны тыю турында" 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән йөкләмәләрнең үтәлмәве фактларын ачыклаганда, Татарстан Республикасы Президенты контракт буенча башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә аның башка дисциплинар түләтүне вәкаләтле вәкил тиешле карар кабул итсен өчен жирле үзидарә органына яки судка мөрәжәгать итә.

14 статья. Муниципаль хезмәткә керү

1. Муниципаль хезмәткә 18 яше тулган, Россия Федерациясе дәүләт телен белгән һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен әлеге Законның квалификация таләпләренә туры килгән, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 13 статьясындагы муниципаль хезмәтләр белән бәйле

чиклүүлөр булмаган гражданның керергә хокуклары.

2. Муниципаль хезмәткә кергән вакытта, шулай ук аны үтәгән вакытта женесенә, расасына, милләтенә, килеп чыгышына, милек һәм хезмәт хәленә, яшәү урынна, дингә мөнәсәбәтенә, карашларына, жәмәгать оешмаларына керүенә, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатлары белән бәйлә булмаган башка хәлләргә карамастан, нинди дә булса туры яки туры булмаган чиклүүләр яки өстенлекләр билгеләнергә тиеш түгел.

3. Муниципаль хезмәткә кергән вакытта гражданин тапшыра:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын башкару турында гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тугырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсе, әгәр дә хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелү очрагынан кала;

5) белем турында документ;

6) шәхси (персонифицированный) хисап системасында теркешкән раслаучы документ, шул исәптән электрон документ формасында, әгәр дә хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелү очрагынан кала;

7) Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органнарында физик затны исәпкә алу турында таныклык;

8) запастагы гражданның әчән һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле шәхесләрнең хәрби исәпкә алу документлары;

9) муниципаль хезмәткә керү өчен комачаулаган авыруы булмау турында медицина оешмасы нәтижәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергәнче алдагы бер елга керемнәре, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләре турында мәгълүмат;

11) федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты указлары һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары белән исәпкә алынган башка документлар.

12) “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникацияләр челтәрендә бөтен кеше дә карый алырлык мәгълүмат, шулай ук аланы ачыкларга мөмкин булган мәгълүматлар урнаштырылган сайтлар адреслары һәм (яки) сайтлар битләре турында мәгълүматлар, шул исәптән – социаль челтәрләрдә үз битләре турында. Шулай ук вакытта дөгъва кылучылар әлеге мәгълүматны хезмәткә кергән вакытта өч календарь елга тәкъдим итәләр. Мәгълүматлар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән форма буенча биреләләр.

Күрсәтелгән мәгълүматларны тәкъдим итмәгән очракта, гражданин муниципаль хезмәткә кабул ителмәскә мөмкин.

4. Әлеге Закон нигезендә гражданин тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә тәкъдим ителгән мәгълүматлар, федераль законнары белән билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

5. Тикшерү процессы барышында әлеге статьяның 4 бүлеген белән күздә тотылган гражданның муниципаль хезмәткә кергәндә каршылыктар тудыра торган хәлләр булуы билгеләнсә, күрсәтелгән гражданның язмача формада муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре турында мәгълүмат житкерелә.

6. Гражданинның муниципаль хезмәткә керүе муниципаль хезмәт вазыйфасына хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсе шартлары буенча, “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль законнар белән күздә тотылган тәртиптә билгеләнүе нәтижәсендә тормышка ашырыла.

7. Муниципаль районның һәм жирлекнең башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына керүче гражданин күрсәтелгән вазыйфаны биләү өчен конкөрс нәтижәләре буенча контракт төзи. Муниципаль район һәм жирлек башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын контракт буенча биләү тәртибе һәм контракт буенча күрсәтелгән вазыйфага билгеләнә торган зат белән контрактны төзү һәм өзү тәртибе “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында”, 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында” Федераль закон) белән билгеләнелә.

8. Гражданнарның муниципаль хезмәткә керүе яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү турында акты белән рәсмиләштерелә.

9. Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенәң яклары булып яллаучының (эш бирүче) вәкиле, һәм муниципаль хезмәткәр тора.

10. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәннән соң, хезмәт таныклығы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклығын бирү тәртибе һәм формасы муниципаль берәмлек башлығы тарафыннан раслана.

15 статья. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе

1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегә жирле үзидарә органы житәкчесе яки муниципаль хокукый акт белән вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазыйфаи инструкция нигезендә раслана.

2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә кертелә:

1) билгеле муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрнең белемнәре һәм күнекмәләре характерына һәм дәрәжәсенә таләп ителә торган, шулай ук белеменә муниципаль хезмәт (дәүләт хезмәте) стажына яки белгечлек буенча эш стажына квалификация таләпләр;

2) муниципаль хезмәткәрнең жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының эшчәнлеген көйләүче акт нигезендә вазыйфаи йөкләмәләрне үтәмәгәнә (тиешенчә үтәмәгәнә) өчен вазыйфаи йөкләмәләр, хокуклар һәм жаваплылык, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты бурычлары һәм функцияләре һәм аларда муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче функциональ үзенчәлекләр;

3) муниципаль хезмәткәр үзе идарә һәм башка карарлар кабул итү өчен хокуклы яки тиеш булган мәсьәләләр исемлегә;

4) муниципаль хезмәткәр норматив хокукый актлар проектлары һәм (яки) идарә һәм башка карарлар проектларын әзерләргә хокуклы яки тиешле мәсьәләләр исемлегә;

5) били торган муниципаль хезмәт буенча карар проектларын әзреләү, карау сроклары һәм процедуралары, килештерү тәртибе һәм карар проектларын кабул итү;

6) муниципаль хезмәткәрнең алар тарафыннан вазыйфаи йөкләмәләрне

башкару белән бәйле рәвештә, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты муниципаль хезмәткәрләре, башка жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләре, гражданныр һәм оешмалар белән хезмәт мөнәсәбәтләре процедурасы.

Вакант муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс уздырган вакытта вазыйфаи инструкция нигезләмәләре, аттестация, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштыру исәпкә алына. Муниципаль хезмәткәр тарафыннан вазыйфаи инструкцияләре башкару нәтижәләре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс уздырылган вакытта яки муниципаль хезмәткәрне кадрлар резервына керткәндә, аның һөнәри хезмәт эшчәнлегенә бәя биргәндә яисә муниципаль хезмәткәрне бүләкләгәндә исәпкә алына.

16 статья. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәтенә түләү

1. Муниципаль хезмәткәрләренә акчалата тоту муниципаль хезмәтнең биләгән муниципаль вазыйфасы, вазыйфаи окладка (алга таба – вазыйфаи оклад) айлык өстәмә түләүләр (алга таба – өстәмә түләүләр) һәм башка өстәмә түләүләр нигезендә айлык вазыйфаи окладтан тора.

2. Өстәмә түләүләргә керә:

1) тиешле еллар хезмәт иткән өчен хезмәт окладына айлык өстәмә;
 2) муниципаль хезмәттә аерым шартлар өчен хезмәт окладына айлык өстәмә;
 3) яллаучы (эш бирүче) вәкил тарафыннан муниципаль оешманың функцияләрен һәм бурычларын тәмин итүне исәпкә алып, хезмәт инструкциясен үтәп түләү тәртибе билгеләнгән аерым мөһим һәм авыр мәсьәләләренә үтәгән өчен премия;

4) еллык акчалата бүләкләү;

5) класслы чин өчен айлык өстәмә түләү;

6) еллык түләүле ял бирелгән вакытта бер тапкыр түләү;

7) матди ярдәм.

3. Муниципаль хокукый актлар белән шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләренә билгеләү каралырга мөмкин:

1) нормадан тыш хезмәт көне шартларында эшләгән өчен муниципаль хезмәткәргә айлык компенсация түләү;

2) төп хезмәт вазыйфалары булган хокук актларына һәм хокук актлары проектларына хокук экспертизасы үткәрү, хокук актлары проектларын эзерләү һәм редакцияләү һәм юрист яки башкаручы сыйфатында аларны визалаган өчен югары юридик белеме булган муниципаль хезмәткәргә айлык түләү (юридик эш өчен түләү);

3) профильле фән кандидаты гыйльми дәрәжәсә өчен, фән докторы гыйльми дәрәжәсә өчен муниципаль хезмәткәргә хезмәт окладына айлык өстәмә түләү;

4) Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәргә хезмәт окладына айлык өстәмә түләү.

4. Муниципаль хезмәткәргә закон белән туры китереп, дәүләт серен тәшкит иткән мәгълүматлар белән эшләгән өчен хезмәттәге окладына айлык өстәмә түләү билгеләнә.

5. Муниципаль хезмәткәрләренә хезмәтенә түләү күләмен һәм шартларын

жирле үзидарэ органнары мөстәкыйль рәвештә билгелиләр. Хезмәт окладының күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны тормышка ашыру Россия Федерациясе законнарына, Татарстан Республикасы законнарына туры китереп муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органнары тарафыннан чыгарылган муниципаль хокук актлары белән билгеләнә.

17 статья. Муниципаль хезмәткәргә бирелгән гарантияләр

1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләр бирелә:

1) хезмәт инструкциясе белән туры китереп аның хезмәт вазыйфаларын башкаруын тәэмин итә торган эш шартлары;

2) вакытында һәм тулы күләмдә хезмәт хакын алуга хокук;

3) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү белән тәэмин ителгән ял, ял көннәре һәм бәйрәм көннәре, шулай ук еллык түләүле төп һәм өстәмә ялга хокук;

4) муниципаль вазыйфа башкарган кешегә һәм аның гаиләсенә, шул исәптән муниципаль вазыйфа башкарган кеше пенсиягә чыкканнан соң медицина ярдәме күрсәтү;

5) муниципаль вазыйфа башкарган кеше тиешле еллар хезмәт иткән өчен һәм инвалидлык очрагында пенсия белән тәэмин ителергә, шулай ук муниципаль вазыйфа башкарган кеше, үзенең вазыйфасын башкарган вакытта үлгән очракта, аның гаиләсен пенсия белән тәэмин итү;

6) муниципаль вазыйфа башкарган кешегә, үзенең вазыйфасын башкарган вакытта сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян килгән очракта дәүләт с имминияте;

7) муниципаль вазыйфа башкарган кешегә, үзенең вазыйфасын башкарган вакытта яки ул туктатылганнан соң муниципаль хезмәт башкарганда авырган һәм хезмәткә яраклылыгын югалткан очракта, мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) федераль законнар белән билгеләгән тәртиптә, шартларда һәм очракта үзенең вазыйфасын башкарган вакытта көчләү, янаулар һәм башка аның хокукларын бозган гамәлләрдән муниципаль вазыйфа башкарган кешене һәм аның гаиләсен яклау.

2. Жирле үзидарэ органы бетерелү белән бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт шартнамәсен өзгән очракта яисә муниципаль берәмлекнең жирле үзидарэ органнары эшчеләр штаты кыскартылуга бәйле очракта хезмәт килешүе өзелгән вакытта муниципаль хезмәткәргә муниципаль органнары бетерелү яки эшчеләр штаты кыскартылу белән бәйле булган аларны эштән чыгару очрагында эшчеләр өчен хезмәт турында закон белән билгеләнгән гарантияләр каралган.

18 статья. Муниципаль хезмәт стажы

1. Муниципаль хезмәтнең стажына (гомуми озынлыгы) алмаштыру чорлары кертелә:

1) муниципаль хезмәт вазыйфалары;

2) муниципаль вазыйфалар;

3) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфалары;

4) дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары, федераль дәүләт хезмәтенә башка төрләре вазыйфалары һәм хәрби вазыйфалары;

5) федераль законнар нигезендә башка вазыйфалар.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм муниципаль берәмлекләр уставлары белән күздә тотылган бирелә торган, әлеге статьяның 1 бүлегендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләгән өчен тиешле еллар хезмәт иткәнгә түләүле өстәмә еллык отпускны билгеләү өчен, һәм гамәлдәге закон белән исәпкә алынган башка гарантияләргә аңа билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында”, 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясы 2 бүлеге нигезендә белән туры китереп дәүләт граждан хезмәте стажына кертелгән (саналган) вазыйфаларны башкару вакыты кертелә (санала).

3. Тиешле еллар хезмәт иткән өчен пенсия билгеләгәндә, муниципаль хезмәткәр тарафыннан тормышка ашырылган башка вакытлар да, әлеге статьяның 1 бүлегендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү вакытынна кала, Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары һәм муниципаль хокукий актлар нигезендә кертелә (санала).

4. Муниципаль хезмәт стажын санау һәм билгеләү тәртибе Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

19 статья. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

Муниципаль хезмәт стажын исәпләү Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы Законнары белән билгеләнелә.

20 статья. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс

Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү конкурс нигезендә тормышка ашырыла.

Муниципаль вазыйфасын биләүгә конкурс үткөрү тәртибе муниципаль берәмлек органы вәкиле тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукий акт белән билгеләнелә. Конкурсны үткөрү тәртибе бастырылып чыгарылган аның шартларын, датасы турында мәгълүматны, вакытын һәм аны үткөрү урынын конкурс үткәрер алдыннан 20 көннән дә соңга калмыйча алдан ук күздә тотырга тиеш. Муниципаль берәмлектәге конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саны һәм аларны формалаштыру тәртибе муниципаль берәмлекнең вәкилләк органы тарафыннан билгеләнелә. Жирлектә урнашкан авыл торак пунктларында жирле администрация вәкаләтләренең бер өлешен тормышка ашыру йөкләнгән жирле администрация территория органы житәкчесе вазыйфасын биләүгә конкурс уздырылу очрагында, муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясе формалаштыру тәртибе аның санына әлеге һәрбер авыл торак пунктларынан гражданныр жыены белән тәкъдим ителгән кандидатураларны да кертүне күз алдында тоту.

21 статья. Квалификация имтиханы

Квалификация имтиханы кирәк булган очракта, ләкин елга бер мәртәбәдән дә артык булмаган күләмдә, муниципаль хезмәткәрләргә белемнәрен, күнекмәләрен

һәм сәләтләрән бәяләү максатыннан уздырыла.

22 статья. Муниципаль хезмәткәрләрне бүләкләү

1. Авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләрненә үз вазыйфаларын намуслы һәм нәтижәле башкарган, мактауга лаеклы хезмәт иткән, аерым әһәмияткә ия һәм аңа аерым кыенлыктагы бурычларны үтәгән өчен түбәндәге бүләкләү төрләре кулланылырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләкләү түләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) район жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән Мактау грамотасы яки башка төр бүләкләр белән бүләкләү;
- 5) Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка төр бүләкләү төрләре.

2. Бүләкләү тәртибе һәм шартлары авыл жирлеге муниципаль хокукый актлары белән билгеләнелә.

23 статья. Муниципаль хезмәткәрең дисциплинар җаваплылыгы.

1. Дисциплинар ярамаган гамәл башкарган өчен – муниципаль хезмәткәр тарафыннан аңа йөкләнгән хезмәт вазыйфаларын аның гаебе аркасында үтәмәве яки тиешенчә үтәмәве өчен - яллаучы (эш бирүче) вәкил түбәндәге дисциплинар җәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле сәбәпләр буенча муниципаль хезмәттән чыгару.

2. Дисциплинар ярамаган гамәл башкарган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар җаваплылыгы турында мәсьәлә чишелгәнгә кадәр (ләкин бер айдан да артмаган вакытка), акчалата түләүне саклап вакытлыча хезмәт вазыйфаларын башкарудан азат ителергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне хезмәт вазыйфаларын башкарудан азат итү бу очракта муниципаль хокук акты белән башкарыла.

3. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм төшерү тәртибе хезмәт законнары белән билгеләнә.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә элекке Федераль закон, “Коррупциягә каршы көрәш турында”, 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар тарафыннан билгеләнгән чикләүләр һәм тыюларны, мәнфәгатләр конфликтын жайга салу һәм коррупциягә каршы көрәш максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында”, 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә каралган түләтүләр салына.

5. “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында”, 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законның 14.1 һәм 15 статьяларында каралган хокук бозуларны кылган очракларда муниципаль хезмәткәр ышанычны

югалтуга бэйле рәвештә муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

6. “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында”, 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законның 14.1 һәм 15 статьяларында каралган түләтүләр яллаучы (эш бирүче) вәкил тарафыннан Татарстан Республикасы норматив хокук актлары һәм муниципаль норматив хокук актлары билгеләгән тәртиптә түбәндәге нигезләрдә кулланыла:

1) коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында доклад;

2) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре, тикшерү нәтижәләре турында доклад комиссиягә жибәрелгән очракта;

3) коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе докладлары, анда аны башкаруның факттагы шартлары һәм муниципаль хезмәткәрне бары тик аның ризалыгы белән генә язмача аңлатуы һәм коррупциячел хокук бозу фактын таныган очракта (ышанычны югалтуга бэйле рәвештә эштән азат ителү рәвешендә түләтүдән тыш) муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатуы бәян ителә);

4) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;

5) башка материаллар.

7. “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында”, 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законның 14.1 һәм 15 һәм 27 статьяларында каралган шелтәләр кулланганда муниципаль хезмәткәр башкарган коррупцион хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, ул башкарылган шартлар, муниципаль хезмәткәр тарафыннан башка чикләүләргә һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмый калу яки жайга салу турында таләпләргә үтәү һәм аның тарафыннан коррупциягә каршы тору максатында билгеләнгән вазыйфаларны башкару, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең үз вазыйфаларын башкаруының моннан алдагы нәтижәләре күздә тотыла.

8. Муниципаль хезмәткәргә карата шелтә аның тарафыннан коррупцион хокук бозу башкарган очракта шелтә куллану турындагы нигез булып әлегә статьяның 1 һәм 2 бүлекләре актта күрсәтелә.

9. “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында”, 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законның 14.1 һәм 15 һәм 27 статьяларында каралган шелтәләр федераль законнар, Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары һәм (яки) муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә һәм вакытта кулланыла.

Ышанычны югалту сәбәпле муниципаль хезмәткәрне вазыйфасыннан азат итү рәвешендә шелтә белдерү кулланылу турында мәгълүматлар, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан, “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында”, 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә ышанычны югалту сәбәпле эшеннән азат ителгәннәр реестрына кертелә.

24 статья. Муниципаль хезмәткәрнең квалификациясен арттыру

1. Муниципаль хезмэткәр Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлеге бюджетында каралган акчалар хисабына квалификациясен күтәрергә хоуклы.

2. Муниципаль хезмэткәрнең квалификациясен күтәрү кирәк булган саен, ләкин өч елга бер тапкырдан ким булмаган күләмдә, муниципаль хезмэт үтәүнең барлык чоры дәвамында тормышка ашырыла.

3. Муниципаль хезмэткәрне квалификациясен арттыруга жибәрү өчен нигезләр:

а) муниципаль хезмэткәрне муниципаль хезмэтнең башка вазыйфасына конкурс нигезендә вазыйфай үсеш тәртибендә билгеләү;

б) муниципаль хезмэткәрне кадрлар резервына конкурс нигезендә кертү;

в) муниципаль хезмэткәргә аттестация уздыру нәтижәсе.

4. Муниципаль хезмэткәрнең квалификациясен арттыру дөүлэт аккредитациясе булган югары һөнәри, урта һөнәри һәм өстәмә һөнәри белем биру учреждениеләрендә тормышка ашырыла.

5. Муниципаль хезмэткәрнең квалификациясен арттыру муниципаль хезмэттән аерылып, өлешчә аерылып яки аерылмыйча тормышка ашырыла.

6. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүче вазыйфаларның иң югары төркеменә караган “житәкче” категориясендә муниципаль хезмэткәрләрнең квалификациясен арттыру, муниципаль хезмэттән аерылып, өлешчә аерылып яки аерылмыйча һәм читтән торып белем алу мөмкинлекләрен кулланып тормышка ашырыла.

Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүче вазыйфаларның югары төркеменә караган “ярдәмче (киңәшче)” яки “белгечләр” категориясендә, шулай ук төп һәм әйдәп баручы вазыйфалар төркемнә караган “житәкче”, “ярдәмче (киңәшче)” яки “белгечләр” муниципаль хезмэткәрләрнең квалификациясен арттыру, муниципаль хезмэттән аерылып, өлешчә аерылып яки аерылмыйча тормышка ашырыла.

Башка муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмэткәрләрнең квалификациясен арттыру муниципаль хезмэттән аерылып торап тормышка ашырыла.

7. Муниципаль хезмэткәрләрнең уку сроклары яллаучы тарафыннан билгеләнелә.

25 статья. Муниципаль хезмэткәрнең ялы

1. Муниципаль хезмэткәргә муниципаль хезмэттәге вазыйфасын һәм уртача хезмэт хакын билгеләү өчен хезмэт турында законнар белән гамәлгә кертелгән тәртиптә күләме билгеләнгән хезмэт хакын саклап, еллык ял бирелә.

2. Муниципаль хезмэткәр тарафыннан еллык түләүле ял төп түләүле отпусктан һәм өстәмә түләүле яллардан тора.

3. Еллык төп түләүле ял муниципаль хезмэткәргә 30 календарь көн дәвамлылығы белән бирелә.

4. Муниципаль хезмэткәргә еллык өстәмә түләүле яллар тиешле еллар хезмэт иткән өчен (дәвамлылығы 10 календарь көннән дә артмаган), шулай ук федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән каралган очракларда

бирелә. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар хезмәт иткән өчен еллыкөстәмә түләүле яллар дәвамлылығы муниципаль хезмәттә булган һәр елы өчен бер календарь көн исәбенән санала. Муниципаль хезмәткәрнең еллык төп түләүле ялы һәм тиешле еллар хезмәт иткән өчен өстәмә түләүле ялы 40 календарь көннән артып китергә тиеш түгел. Нормадан тыш хезмәт көне өчен өстәмә еллык түләүле ял, шулай ук федераль закон белән каралган башка очракларда бирелгән башка еллык өстәмә түләүле яллар, әлеге пункт белән каралган еллык төп түләүле ял һәм тиешле еллар хезмәт иткән өчен өстәмә түләүле ялларга өстәп бирелә.

5. Муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча еллык түләүле ял өлешләп бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннән ким булырга тиеш түгел. Яллаучы (эш бирүче) вәкил белән килешү нәтижәсендә муниципаль хезмәткәргә өлешле ялның дәвамлылығы башкача бирелергә мөмкин.

6. Муниципаль хезмәткәргә аның язмача гаризасы буенча яллаучы (эш бирүче) вәкил карары белән хезмәт хакын сакламыйча бер елдан артмаган ял бирелә.

7. Муниципаль хезмәткәргә хезмәт хакын сакламыйча ял федераль законнар белән каралган очракларда бирелә.

8. Эш көне билгеләнмәгән муниципаль хезмәткәргә хезмәт көне нормалаштырылмаган өч календарь көн дәвамлылығы өчен ел саен өстәмә түләүле ял бирелә.

9. Нормалаштырылмаган эш көне белән муниципаль хезмәткәргә еллык өстәмә түләүле ял бирү тәртибе һәм шартлары жирле үзидарә органы житәкчесе, район муниципаль органы хокукый актлары белән билгеләнелә.

26 статья. Муниципаль хезмәткәрне пенсия белән тәэмин итү

Муниципаль хезмәткәр пенсия белән тәэмин итү өлкәсендә, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә торган хокуклар белән тулы күләмдә хокуклы.

Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә тиешле еллар эшлэгәне өчен пенсия алырга хокуклы.

27 статья. Муниципаль вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәттән тиешле еллар эшләп пенсиягә чыгу белән бәйле рәвештә азат иткәч бер тапкыр акчалата бүләкләү.

1. Муниципаль хезмәтне биләүче затка һәм муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәттән тиешле еллар эшләп пенсия чыгу белән бәйле рәвештә азат иткәч, бер тапкыр түләнелә торган акчалата бүләк, азат ителү көненә ул биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча акчалата айлык күләменән биш тапкыр күләмендә түләнелә, муниципаль хезмәт стажы булган очракта, аның дәвамлылығы билгеле елга тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен түбәндәгеләр:

- 2018 елда 16 ел,
- 2019 елда 16 ел 6 ай
- 2020 елда 17 ел,
- 2021 елда 17 ел 6 ай,

- 2022 елда 18 ел,
- 2023 елда 18 ел 6 ай,
- 2024 елда 19 ел,
- 2025 елда 19 ел 6 ай,
- 2026 һәм аннан соңгы елларда 20 ел

һәм муниципаль хезмәтнең һәрбер аннан соңгы тулы елы өчен – 0,5 күләмендә акчалата түләү, ләкин муниципаль хезмәткәрне акчалата тотуның ун тапкырдан да артык күләмдә түгел (алга таба – пенсиягә чыгу белән бәйле рәвештә бер тапкыр акчалата түләү).

Муниципаль хезмәт стажы “Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турында”, 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Кодексы нигезендә билгеләнелә.

Әлеге статьяның максатлары өчен тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия чыгу дигәндә муниципаль хезмәттән билгеле бер яшькә җиткәч муниципаль хезмәттән азат итү аңлашыла, бу картлык яки инвалидлык буенча, “Россия Федерациясендә хезмәт пенсияләре турында” Федераль закон нигезендә хезмәт пенсиясе алу өчен хокук бирә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәткәрнең гаепле эшләре өчен эшеннән азат итүдән кала һәм тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия алу өчен кирәкле муниципаль хезмәт стажы балган очракта.

2. Бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләкләү күләмен билгеләгән очракта, айлык акчалата тоту составына вазыйфаи оклад, класс чины өчен оклад һәм муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка еллык өстәмәләр кертелә.

3. Җирле үзидарә муниципаль органы җитәкчесенең бер тапкыр түләнә торган акчалата бүләкләү турында, әлеге карар белән күздә тотылган карары муниципаль хезмәткәрне тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия чыгуы белән бәйле рәвештә эшеннән азат итү турында карар белән бергә чыгарыла.

4. Бер тапкыр бирелә торган бүләкләү күләмен билгеләү өчен Биектау муниципаль районы Суыксу авыл җирлеге җирле үзидарә органы Биектау муниципаль районы Финанс-бюджет палатасына түбәндәге документларны тапшыра (киләшү буенча): чираттагы финанс елына бюджет проектын төзегәндә тиешле еллар эшлэгән өчен дәүләт яки муниципаль пенсиягә чыгу белән бәйле рәвештә бер тапкыр түләнелә торган өстәмә түләү күләмен исәпләү, муниципаль хезмәткәрне айлык акчалата тоту турында, җитәкче һәм кадрлар хезмәте белән расланган муниципаль хезмәттә эшләү стажы турында белешмә, кадрлар хезмәте белән расланган хезмәт кенәгәсе һәм хәрби билет күчермәсе, класс чины бирү турында карардан өземтә, муниципаль хезмәткәрнең айлык тотуы составына керүче вазыйфаи окладка өстәмәләр билгеләү, муниципаль хезмәткәрнең эш стажын билгеләү өчен законнар нигезендә кирәкле башка документлар.

Биектау муниципаль районының Суыксу авыл җирлеге җирле үзидарә органы тиешле еллар эшлэгән өчен дәүләт яки муниципаль пенсиягә чыгу белән бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрне эшеннән азат иткәнчегә кадәр 30 календарь көн кала документларны тәкъдим итә.

Биектау муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы җирле үзидарә органы тарафыннан документларны тапшырган вакыттан 20 көн эчендә, бер тапкыр

түләнә торган бүләкләүне түләү өчен жирле үзидарә органына бюджет ассигнованиеләре турында һәм бюджет йөкләмәләре турында хәбәрнамәләрне житкерә.

Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлеге жирле үзидарә органы күрсәтелгән хәбәрнамәләр нигезендә муниципаль хезмәткәргә пенсиягә чыгу белән бәйле рәвештә бер тапкыр түләнелә торган акчалата бүләкләүне, Биектау муниципаль районы Суыксу авыл жирлеге Советының муниципаль вазыйфаны биләүче затка һәм муниципаль хезмәткәргә пенсиягә чыгу белән бәйле рәвештә бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләкләүгә жирле бюджеттан чаралар бүлеп бирү турында карар кабул ителгәннән соң бер айдан да соңга калмыйча тормышка ашыра.

5. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсиягә чыгу белән бәйле рәвештә бер тапкыр түләнә торган акчалата бүләкләү, муниципаль хезмәткәр турыдан-туры эштән азат ителү алдыннан хезмәт үтүче жирле үзидарәнең муниципаль органы тарафыннан, муниципаль хезмәткәрне эшеннән азат иткәнчегә кадәр түләнелә.

6. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсиягә чыгу белән бәйле рәвештә бер тапкыр түләнә торган акчалата бүләкләү хезмәт кенәгесендә тамга белән бер тапкыр түләнелә. Гражданин тиешле еллар эшлэгән өчен пенсиягә чыкканнан соң муниципаль хезмәткә кергән һәм аннан соң киләчәктә муниципаль хезмәтне туктаткан вакытта, әлеге карар белән күздә тотылган бер тапкыр түләнелә торган акчалата бүләкләү кабат мәртәбә түләнелми.

7. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсиягә чыгу белән бәйле рәвештә бер тапкыр түләнә торган акчалата бүләкләү жирле бюджет чаралары хисабына тормышка ашырыла.

8. Әлеге статья муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүчеләргә кагыла.

28 статья. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары

1. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары – муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә эшкә алучы (эш бирүчегә) вәкиленә кирәкле һәм конкрет муниципаль хезмәткәргә кагылышлы мәгълүмат.

2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары шәхси мәгълүматлар өлкәсендә Россия Федерациясе законнары нигезендә Россия Федерациясе Хезмәт Кодексының 14 бүлегендә каралган үзенчәлекләр белән эшкәртеләргә тиеш.

29 статья. Муниципаль хезмәтне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән башкасы каралмаган булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәтенә түләү чыгымнарын, аларны пенсия белән тәмин итүне, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләрне тәмин итү белән бәйле башка чыгымнарны кертеп, жирле бюджетлар хисабына тормышка ашырыла.

30 статья. Йомгаклау нигезләмәләре

Әлеге Нигезләмә рәсми рәвештә басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

